

Θερινό Επιμορφωτικό Σεμινάριο για Θεολόγους εκπαιδευτικούς

Η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου οργανώνει, για τρίτη χρονιά φέτος, **Θερινό επιμορφωτικό σεμινάριο** για θεολόγους εκπαιδευτικούς, το οποίο θα πραγματοποιηθεί από **25 έως 29 Ιουλίου 2024** στον **Άγιο Λαυρέντιο Πηλίου**. Το θέμα του σεμιναρίου είναι:

Οι “Ιουδαίοι” στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο. Είναι όντως αυτό που φαίνονται;

Αναγνωρίζοντας πόσο σημαντική είναι η ένταξη κειμένων της Καινής Διαθήκης στη διδακτική πρακτική, οι θεολόγοι της σχολικής τάξης καλούνται να εμπλουτίσουν διαρκώς τις γνώσεις τους ως προς τις σύγχρονες ορθόδοξες ερμηνευτικές προσεγγίσεις αυτών των κειμένων. Έτσι, αυτό το καλοκαίρι, το επιμορφωτικό σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί με τη συνδρομή του Δρ. Χρήστου Καρακόλη, καθηγητή της Καινής Διαθήκης της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ, προκειμένου οι συμμετέχοντες να μελετήσουν μαζί του τις σύγχρονες ορθόδοξες ερμηνευτικές προσεγγίσεις, που θα διευρύνουν την οπτική τους πάνω στα βιβλικά κείμενα, αφού αυτές οι προσεγγίσεις διαλέγονται με τη μετανεωτερική εποχή και ανταποκρίνονται στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτισμικής πραγματικότητας και επομένως στις αναζητήσεις των σημερινών μαθητών.

Στο σεμινάριο θα αξιοποιηθεί μια επιλογή κειμένων από το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο, που θα σχολιαστούν υπό το πρίσμα της αφηγηματικής κριτικής και θεολογίας, ώστε να μπορέσουν να συναχθούν τα κατάλληλα ερμηνευτικά συμπεράσματα όχι μόνο σχετικά με την περί Ιουδαίων αντίληψη, αλλά και σχετικά με τα θεμελιώδη υπαρξιακά ζητήματα της πίστης και της απιστίας, του μίσους και της αγάπης, της ιδιοτέλειας και της αυταπάρνησης, της ενότητας και της διαίρεσης, καθώς επίσης και των ηθικών και πρακτικών προεκτάσεών τους. Στο σεμινάριο θα συζητηθούν επίσης και θέματα διδακτικής. Πώς μπορούν οι θεολόγοι να αξιοποιήσουν τις παραπάνω ερμηνευτικές προσεγγίσεις και τα συμπεράσματα που θα προκύψουν στη διδακτική πράξη; Για ποιο λόγο αυτές οι προσεγγίσεις συμβάλλουν στην παραγωγή καινούργιου νοήματος που αφορά τους σημερινούς μαθητές και πώς συνδέονται με αξίες και στάσεις ζωής που εμπεριέχουν την ειρηνική συνύπαρξη;

Το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο έχει θεωρηθεί ως το κατεξοχήν αντιιουδαϊκό κείμενο της Καινής Διαθήκης και έχει τροφοδοτήσει διαχρονικά πληθώρα αντιιουδαϊκών και αντισημιτικών απόψεων, ρητορικών και συμπεριφορών, όχι μόνο σε ευρύτερο κοινωνικό επίπεδο, αλλά ακόμη και μέσα στον χώρο της Εκκλησίας. Ο κατεξοχήν προβληματικός στο πλαίσιο αυτό στίχος του κατά Ιωάννην είναι ο 8:44, στον οποίο ο Ιησούς χαρακτηρίζει τους Ιουδαίους συνομιλητές του μεταξύ άλλων «τέκνα του διαβόλου» λόγω του ότι θέλουν να τον θανατώσουν.

Ωστόσο, τις τελευταίες δεκαετίες, με την άνθηση των αφηγηματικών σπουδών, το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο, όπως βέβαια και όλα τα βιβλικά κείμενα, έχει αρχίσει να γίνεται αντιληπτό με πολύ πιο διαφοροποιημένο τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό έχει εκπονηθεί σημαντικός αριθμός μελετών και για την ιωάννεια περί Ιουδαίων αντίληψη, οι οποίες διακρίνουν ότι ο τέταρτος ευαγγελιστής δεν αξιολογεί τους Ιουδαίους με μονόπλευρα αρνητικό τρόπο. Αν και πρόκειται για έναν

αφηγηματολογικά «συλλογικό χαρακτήρα», μια προσεκτική ανάγνωση της Ιωάννειας αφήγησης μας βοηθάει να διαπιστώσουμε ότι οι Ιουδαίοι βρίσκονται σε μια συνεχή κίνηση πλησιάσματος του Ιησού και απομακρύνσεως από αυτόν, ενώ κυμαίνονται διαρκώς μεταξύ πίστης, ολιγοπιστίας, αμφιβολίας, απιστίας και εχθρότητας απέναντί του. Ο τέταρτος ευαγγελιστής μάλιστα παρουσιάζει μέσα από τον χώρο του Ιουδαϊσμού συγκεκριμένες ομάδες όπως οι αρχιερείς, οι Φαρισαίοι και το «πλήθος», ή πρόσωπα όπως οι μαθητές, ο Νικόδημος και ο εκ γενετής τυφλός, των οποίων οι τοποθετήσεις και οι συμπεριφορές υπογραμμίζουν τη ρευστότητα της στάσης των Ιουδαίων συνολικά έναντι του Ιησού προβάλλοντάς τους έτσι ως παράλληλα παραδείγματα προς μίμηση, αποφυγή ή προβληματισμό. Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο οι διάφορες ομάδες Ιουδαίων διαλεγόμενες μεταξύ τους θα μπορούσαν να παραλληλιστούν με τον εσωτερικό διάλογο ενός ανθρώπου ο οποίος ερχόμενος σε επαφή με τον Ιησού Χριστό αισθάνεται διχασμένος ως προς τη στάση που πρέπει να τηρήσει απέναντί του. Τελικά ο τέταρτος ευαγγελιστής μάς διδάσκει ότι οι Ιουδαίοι του συμβολίζουν τον πεπτωκότα κόσμο, ο οποίος, αν και δημιουργήμα του Θεού, έχει αποσκιρτήσει από αυτόν, βρίσκεται στο σκοτάδι και έχει την τάση να αρνείται να δεχτεί τη σωτηρία του διά του Ιησού Χριστού.

Στο σεμινάριο θα προσεγγιστούν και θα σχολιαστούν υπό το πρίσμα της αφηγηματικής κριτικής και θεολογίας επιλεγμένα χαρακτηριστικά κείμενα από το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο σχετικά με την παραπάνω προβληματική, ώστε να μπορέσουν να συναχθούν τα κατάλληλα ερμηνευτικά συμπεράσματα όχι μόνο σχετικά με την περί Ιουδαίων αντίληψη, αλλά και σχετικά με τα θεμελιώδη υπαρξιακά ζητήματα της πίστης και της απιστίας, του μίσους και της αγάπης, της ιδιοτέλειας και της αυταπάτης, της ενότητας και της διαίρεσης, καθώς επίσης και των ηθικών και πρακτικών προεκτάσεών τους.

Επιμορφωτής του προγράμματος θα είναι ο Δρ. Χρήστος Καρακόλης (Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ), ενώ συντονιστές των ομάδων εργασίας θα είναι ο Απόστολος Μπάρλος (Θεολόγος, Εκπαιδευτής Ενηλίκων), η Βάσω Γώγου (Θεολόγος, Φιλολόγος, Εικονογράφος, Εκπαιδευτρια Ενηλίκων) και ο Χρήστος Φραδέλλος (Θεολόγος, καθηγητής του Πειραματικού Σχολείου Χανίων)

Η έναρξη του σεμιναρίου θα γίνει την **Πέμπτη 25 Ιουλίου 2024**, ώρα 6.00 μ.μ., και η λήξη την **Κυριακή 28 Ιουλίου**, ώρα 8.30 μ.μ.. Η αναχώρηση των συμμετεχόντων θα πραγματοποιηθεί το πρωί της Δευτέρας 29 Ιουλίου.

Αιτήσεις συμμετοχής θα γίνονται δεκτές ως την **Τρίτη 4 Ιουνίου 2024** και θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας όσων δηλώσουν συμμετοχή.

Το Κόστος συμμετοχής είναι 80 ευρώ, και περιλαμβάνει τέσσερις 4 διανυκτερεύσεις σε δίκλινο δωμάτιο στο αρχοντικό «Γκλαβάνη» της Ι. Μ. Δημητριάδος στον Άγιο Λαυρέντιο Πηλίου, με πρωινό και μεσημεριανό φαγητό.

Η πληρωμή θα πραγματοποιηθεί μετά την ανακοίνωση του τελικού πίνακα των συμμετεχόντων.

Βιογραφικά σημειώματα του επιμορφωτή και των συντονιστών των ομάδων μπορείτε να βρείτε εδώ.

Χρήστος Καρακόλης: Είναι Καθηγητής της Καινής Διαθήκης στο Τμήμα Θεολογίας του Ε.Κ.Π.Α. και Ερευνητικός Εταίρος στα Πανεπιστήμια Free State του Bloemfontain (Νότια Αφρική) και του Regensburg της Γερμανίας. Το 1990 αποφοίτησε από το Τμήμα Θεολογίας του Α.Π.Θ. Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στα Πανεπιστήμια του Regensburg και της Τυβίγγης από το 1991 έως το 1996, έτος κατά το οποίο αναγορεύθηκε διδάκτορας στο Τμήμα Θεολογίας του Α.Π.Θ. Το 1998 εξελέγη Λέκτορας και το 2003 Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας του Ε.Κ.Π.Α. Το 2005 μετακινήθηκε στο Τμήμα Θεολογίας του Ε.Κ.Π.Α., στο οποίο εξελέγη Αναπληρωτής Καθηγητής το 2012 και Καθηγητής το 2018. Έχει διδάξει στα Πανεπιστήμια της Βέρνης, του Μονάχου, του Regensburg, του Leuven, καθώς και στο Ινστιτούτο Ορθόδοξης Θεολογίας του Cambridge. Έχει θητεύσει στην εκδοτική επιτροπή του περιοδικού *New Testament Studies* και στη συμβουλευτική επιτροπή του περιοδικού *Early Christianity*. Είναι μέλος της εκδοτικής επιτροπής των κριτικών εκδόσεων της Καινής Διαθήκης *Novum Testamentum Graece* και *UBS Greek New Testament*, καθώς επίσης του *Colloquium Oecumenicum Paulinum* και του *Colloquium Ioanneum*. Είναι, τέλος, μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων της Ελληνικής Βιβλικής Εταιρίας και της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο, την παύλεια γραμματεία, την κριτική του κειμένου της Καινής Διαθήκης και την Ορθόδοξη Ερμηνευτική.

Απόστολος Μπάρλος: Σπούδασε θεολογία στο Α.Π.Θ. και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο τμήμα Κοινωνικής και Ποιμαντικής Θεολογίας του Α.Π.Θ. Εκπαιδεύτηκε από το Αθηναϊκό Κέντρο Μελέτης του Ανθρώπου (Α.Κ.Μ.Α.) σε θέματα Συστημικής Ψυχολογίας. Δίδαξε Θεολογία σε σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης και Κοινωνική εκπαίδευση στο 1^ο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Λάρισας, στο οποίο υπηρέτησε ως διευθυντής για 7 χρόνια και ως Παιδαγωγικός Σύμβουλος των ΣΔΕ Θεσσαλίας. Συμμετείχε σε ομάδες συγγραφείς διδακτικών βιβλίων για το μάθημα των θρησκευτικών για την Β' Γυμνασίου καθώς και του Φακέλου Υλικού για τη Α' Γυμνασίου σύμφωνα με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών το 2017. Εκπαιδεύτηκε από την Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων στη μέθοδο «Μετασχηματίζουσα μάθηση μέσω της αισθητικής εμπειρίας». Συμμετείχε σε πολλά επιμορφωτικά προγράμματα για το Εκπαιδευτικό Δράμα, τα οποία οργανώθηκαν από το «Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση». Συμμετείχε ως εκπαιδευτής ενηλίκων σε προγράμματα επιμόρφωσης του Π.Ε.Κ. Λάρισας, του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, της Επιστημονικής Ένωσης Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου. Είναι μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου.

Βάσω Γώγου: Σπούδασε Θεολογία και Ιστορία-Αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Παράλληλα έκανε ελεύθερες σπουδές στη ζωγραφική και στη βυζαντινή αγιογραφία. Εκπαιδεύτηκε από το Αθηναϊκό Κέντρο Μελέτης του Ανθρώπου (Α.Κ.Μ.Α.) σε θέματα συστημικής ψυχολογίας. Δίδαξε Θεολογία στη Δευτεροβάθμια

Εκπαίδευση και Πολιτισμική και Αισθητική Αγωγή στο 1ο ΣΔΕ Λάρισας. Συμμετείχε στην ομάδα συγγραφής του Φακέλου Υλικού για το μάθημα των Θρησκευτικών της Α΄ Γυμνασίου σύμφωνα με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών το 2017. Εκπαιδεύτηκε από την Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων στη μέθοδο «Μετασχηματίζουσα μάθηση μέσω της αισθητικής εμπειρίας». Συμμετείχε ως εκπαιδεύτρια ενηλίκων σε προγράμματα επιμόρφωσης του ΠΕΚ Λάρισας, του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, της Επιστημονικής Ένωσης Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου. Πήρε μέρος σε ομαδικές και ατομικές εκθέσεις ζωγραφικής και έχει εικονογραφήσει σχολικά και άλλα βιβλία. Είναι μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου.

Χρήστος Φραδέλλος: Γεννήθηκε στο Περιστέρι της Αθήνας. Σπούδασε Θεολογία στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών, στη Θεολογική Σχολή Αθηνών και είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών του Πανεπιστημίου της Πάφου. Από το 2001 διδάσκει στη Μέση Εκπαίδευση. Άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε θεολογικά και επιστημονικά περιοδικά. Έχει συγγράψει θεολογία, θρησκευτολογία και λογοτεχνία. Είναι Επιμορφωτής Β΄ του ΙΕΠ και μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου. Από το 2021 διδάσκει στο Πειραματικό Γυμνάσιο Χανίων.

Πρόγραμμα Σεμιναρίου:

Πέμπτη 25.7.2024

18.00 – 18.30 μ.μ.: Προσέλευση – Εγγραφές

18.30 – 20.30 μ.μ.: Γνωριμία – Προσδοκίες – Συμβόλαιο

Παρασκευή 26.7.2024

09.00 – 10.00 π.μ.: Πρωινό

10.00 – 13.30 π.μ.: Εργασίες σεμιναρίου

13.30 – 15.00 μ.μ.: Γεύμα

15.00 – 18.00 μ.μ.: Ελεύθερος χρόνος

18.00 – 18.30 μ.μ.: Καφές

18.30 – 20.30 μ.μ.: Εργασίες σεμιναρίου

Σάββατο 27.7.2024

09.00 – 10.00 π.μ.: Πρωινό

10.00 – 13.30 π.μ.: Εργασίες σεμιναρίου

13.30 – 15.00 μ.μ.: Γεύμα

15.00 – 18.00 μ.μ.: Ελεύθερος χρόνος

18.00 – 18.30 μ.μ.: Καφές

18.30 – 20.30 μ.μ.: Εργασίες σεμιναρίου

Κυριακή 28.7.2024

Θεία Λειτουργία στον Ι. Ναό του Αγίου Αποστόλου του Νέου στον Άγιο Λαυρέντιο Πηλίου

10.30 – 11.30 π.μ.: Πρωινό

11.30 – 13.30 π.μ.: Εργασίες σεμιναρίου

13.30 – 15.00 μ.μ.: Γεύμα

15.00 – 18.00 μ.μ.: Ελεύθερος χρόνος

18.00 – 18.30 μ.μ.: Καφές

18.30 – 20.30 μ.μ.: Εργασίες σεμιναρίου

Δευτέρα 29.7.2024

09.30 π.μ. Αναχώρηση